

որոգիւնի ԱՍՍՅԵԱՆ, Ի ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ ԵԶԵԿԻԷԼԻ
ՄԱՐԳԱՐԷԻ:

Արդ պատճառք առաջին գալստեանն յաւրինակ արծուի՝ զչարիսն ասէ զոր հանգերձեալ էր գալ ի վերայ մնացեալ հրէիցն. լի զարմացմամբ և արհաւիրաւք ցուցաւ տեսիլն: Զի ի վերջ հասեալ ժողովրդեանն ի չարիսն անդարձութեանն, և անյագ ի հեղումն արեան մարգարէիցն, միշտ ջատագով լեալ ասէին. Խաղաղութիւն է, խաղաղութիւն է: Սակս այսորիկ ոչ որ ի մարգարէիցն յաւտարէր խաւսիլ պատգամ ի տեսանէ առ ժողովուրդն. վասն որոյ և Մովսէս ասէ. Առաքեա՛ զայլ ոք, զոր առաքելոց ես, մինչև բարկացաւ Տէր ի վերայ Մովսէսի: Եւ ետայի ոչ գիտելով, եթէ բարկութիւն իցէ պատգամ ժողովրդեանն, ասէր. Ահա առաքիլ եմ ես առաքեա՛ զիս: Իսկ իբրև գիտաց զպատգամն խորհուրդ Հրէաստանի, դառնալ յանապատ փութացաւ: Եւ զվախճան չարեացն գիտացեալ ասէ. Եւ արդ մինչև յերբ Տէր, և լուաւ պատասխանի. Մինչև աւերեսցին քաղաքք ի բնակչաց: Եւ երեմիայ ասէ. Ահա առաքիլ խաւսիլ իսկ ոչ գիտեմ: Վասն այսորիկ Զեզեկիէլ մարգարէս յսկզբան տեսեանն վերացոյց հողին՝ զի ի ձեռն ամբառնալոյն և արհաւիրացն մի ևս տաց ժամ նմա միջոց զայլ ոք խնդրել. այլ թաքեաւ յահէն, որպէս զԱբրահամն ահիւն և զՍառայ, յորժամ խոտացաւ զորդին աւետեաց: Եւ զկնի գերութեան և պանդխտութեան զաւակին աւետեաց՝ նախ թմբրութիւն արկ ի վերայ նորա և արհաւիրք, և հնոց ծխեալ մինչև յերկինս, և նորաքանչ զարմացմամբ թրուչունք պատերազմողք յերկնից, յաւրինակ ազգաց ի վերայ Խորայէլի: Եւ զայս գործեաց յառաջատեսութիւն բանին, զի մի ևս փութացի Աբրահամ պաղատել առաջի Տեառն վասն զաւակին աւետեաց խնդրել զոչ պանդրխտիլն՝ և ահա խափանումն լինէր ընկղմելոյն ֆարաւոնի և հերձանիլն ծովուն, և զի լուիցեն ամենայն ազգք բնակեալք ի

վերայ երկրի կամ զի չափ քանանացոցն լցցի: Վասն այսորիկ մարգարէն զառաջին տեսիլն, զոր սքանչացմամբ ետես մի ևս լինի հակառակող, որպէս և ասէ. Երթ և ասա զայս ինչ և զայս և մի լինիր դառնացուցիչ որպէս առնդ Խորայէլի: Եւ այս ամենայն տեսեամբ ելանէր ի գլուխ մարգարէին, որպէս և Պաւղոսի յայտնութեան անդ ճանապարհին Դամասկեայ, զի ոչ ի ձեռն մարմնոյ և ոչ ի ձեռն հոգւոյ, զի ոչ բանաբարձ լեալ և ոչ անշունչ գոլ տեսիլ մարմնոյն: Արդ տեսութիւն կառացն ի սկիզբն մարգարէութեանն, զգալուստ Բաբելացոյն պատմէ ի վերայ երուսաղէմի, որպէս Եսայի յսկզբան անդ. Լուր երկին՝ ի վկայութիւն կոչելով, վասն գերութեանն, որ եհաս նոցա վասն չարեաց նոցին: Եւ երեմիայ գաւազան և կատսայ յեռանդան ի կոչման հիւսիսոյ զԲաբելոն առակէր և զանթիւ զաւրս նորա: Արպէս ասէ. Տեսի ասէ, և ահա հողմ՝ զիմեալ գայր ի հիւսուսոյ, և ամպ մեծ ի նմա: * Աստուծոյ զերագութիւն բարկութեանն եցոյց առ Նաբուգոդոնոսոր, իբրև զհողմ ուժգին ի վերայ հրէիցն, և ջերագ մերկախառն ամպով էր անչափ զաւրքն քաղզէացոց: Կարձուցանել յանշէն անապատ, զհրէաստան առակեաց, ի հողմ և ի մրրիկ, որպէս յորժամ զաւերն քաղզէացոց կամեցաւ ցուցանել մարգարէին, որ ի ձեռն Կիրոսի, նոյնպէս առակեաց ի մրրիկ, և զԲաբելոն յանապատ և ի ծով: Տեսիլ ասէ, անապատին ծովու, իբրև մրրիկ ընդ անապատ անցցէ եկեալ յանապատէ, ի Մարաց և ի Պարսից: Իսկ կառքն և անիւն յանուի՝ զբաղմութիւն հեծելոցն Նաբուգոդոնոսորայ առակեաց, որք միաբանեալ իբրև կամաւքն աստուծոյ, որպէս թէ զաւրաւք հրեշտակաց ինքն Տէր ընդ զաւրս քաղզէացոց ելեալ ի պատերազմ ի վերայ մնացելոցն Հրէաստանի՝ ի վախճան պարսպացն և տաճարին իբրև կթեալ սըրամրտութեամբ եկն եհաս: Սակայն գթացեալ

* Եզեկիէլ Ա. 4:

ևս ի վերայ որդւոցն Յակոբայ ողորմածն Աստուած, ցուցանէ մարգարէիս և զշինումն տաճարին փառաւոր քան զառաջինն՝ ի ձեռքն հրեշտակին, որ մտեալ ձողաչափէր շուրջանակի զտեղի տաճարին՝ զոր պատմութիւնըն ցուցանէ: Ար նշանակէր խորհրդաբար զշինումն կաթուղիկէ եկեղեցւոյ ի Տեառնէ մերմէ՝ ձողաչափեալ ի մարմին նորա խաչին խորհրդով: Իսկ տանիլն զմարգարէն ի գուռքն փակեալ և տալ հրամանս թէ ոչ որ մըտցէ և ելցէ բայց միայն արքայն Խորայէլի Տէր մեր, որ ել ի կուսական արգանդէն և զկուսութիւնն անխախտելի պահեաց: Այլ և նովին խորհրդով եբաց զամուլ արգանդ աւազանին և բազմածնունդ արար ի ծոցոյ անտի երկնաւոր խորհրդով առակաւ բանին, զոր ասէ թէ ահա ջուր հոսէր ի վերայ գաւթացըն: Իսկ ծառատունկն շուրջ զափամբ գետոյն՝ զորդիսն աւազանին անուանէ: Եւ չափիլն հազար չափով միանգամ և երկիցս և երիցս՝ զյորդախաղաց գետ աւետարանին ցուցանէ: Եւ կացուցանիլն որսորդ՝ զառաքեալսն գուշակէր, սր կացիլն որսորդ ի վերայ աղբի մարդկան ի Տեառնէ մերմէ. ըստ այնմ՝ Արարից զձեզ որսորդս մարդկան, որով ելին ուռկանաւորք աւետարանին և որսացան զմարդիկ ի կեանսն յաւիտենից, ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր, որում պատիւ և զաւրութիւն յաւիտեանս ամէն:

ԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿՈՆ

ԿԱԹՈՒԿ ԵԿԵՂԵՅԻ

«Արարտի» նախորդ համարում հաղորդել էինք, որ Լևոն Թ.Գ պապն ի միջի այլոց ձգտում է կապ հաստատել նաև անգլիական եկեղեցու և վատիկանի միջև. Արդ Չատի օրն իսկ հրատարակուել է պապի կոնդակն «առ պատուական ազգն անգլիացւոց» որով Հռովմի քահանայապետը իրեն միայն յատուկ ճարտար ու խորամանկ ոճով հրաւիրում է անգլիական Ժողովրդին դառնալ «ճշմարիտ քրիստոսոնէութեան փարսիք՝ Փրկչի երկրաւոր փոխանոր-

դի զլիաւորութեան ներքոյ» և վերահաստատել այն եղբայրական սիրոյ սերտ կապերը որ խղուեցան Թ.Չ. դարում «եկեղեցու դէմ՝ յարուցուած ընդհանուր փոթորկի» շնորհիւ:

Պապը մեծ վարպետութեամբ շողջորդութելով անգլիացւոց ազգային ինքնասիրութեան՝ ցոյց է տալիս այն հիմունքը, որով կարող էին միանալ երկու քոյր եկեղեցիները և այն խնդիրները, որոնց լուծումն արդէն իսկ թէ անգլիական հասարակութեան ուշադրութեան առարկան է և թէ Լևոն Թ.Գ պապի իդէալը. այդ խնդիրներն են՝ պապի կոնգակի ասելովը, սօսիալական հարցը և հետզհետէ աճող նիւթապաշտական ուղղութեան առաջն առնելը:

— Լևոն Թ.Գ. պապի մի յատուկ հրամանով որոշուած է 300,000 ֆր. մի դրամագլուխ յատկացնել Հռովմում մի առանձին քարոզչական ձեմարան հիմնելու Պալիցիայի կաթողիկ ուռաների համար, Բացի սոցանից նոյն ձեմարանում սահմանուում է 20 թողակ բողբարացի, խրուաթ և այլ սլաւոնական ցեղերի պատանիների համար, որոնց կրթութեան խնդրին պապն առ հասարակ մի զարմանալի հոգատարութեամբ է վերաբերում:

— Պապի միաբարական ձգտումների մի արտայայտութիւնն է նաև յոյների համար Կ. Պօլսում մի նոր ձեմարան հիմնելու որոշումը: Կարգիլնալների մի յանձնախմբը՝ կազմած ծրագրի համաձայն՝ այդ ձեմարանը պիտի ընդունուին միայն հոգևոր դպրանոցներում իրանց ուսումն աւարտած յոյն պատանիներ: Պապի ցանկութիւնն է հիմնել մի մի հոգևոր դպրանոց նոյնպէս և արևելեան միւս ազգութեանց պատկանող կաթողիկների համար, բացի դորանից մտադրութեան կայ հիմնելու Կ. Պօլսում նոյն իսկ մի համալսարան յոյների համար:

ՌՈՒՍՍԱՅ ԵԿԵՂԵՅԻ

Ռուս հոգևորականները և մասնաւորապէս քահանաները, վերջերս մի խիստ օգտակար գործի բարի օրինակ են տալիս. եկեղեցու վիճակի վերաբերեալ մանրամասն տեղեկութիւններ ընդհանրացնելու նպատակով նոքա սկսել են ուսումնասիրել մի մի թեմի կամ վիճակի եկեղեցիների, հոգևորականների, եկեղեցական դպրոցների դրութիւնը և իրանց ուսումնասիրութեան արդիւնքը առանձին տետրակներով հրատարակում են ի գիտութիւն հասարակաց: Այդպիսի մանրամասն տեղեկագրեր լոյս են տեսել արդէն Պոլտաւայի և Ղազանի թեմերի վերաբերութեամբ:

— Մի երկու տարի առաջ ուսաց մի քանի